

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821010148
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3821010148.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tótha a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Michala Antalu, v trestnej veci proti obžalovanému S. C., nar. XX.XX.XXXX v D., trvale bytom N., B. D. XXX/XX, t. č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Ilava, pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, na verejnom zasadnutí konanom dňa 13. júla 2021 prejednal odvolania prokurátora a obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Prievidzi zo dňa 05. mája 2021, sp. zn. 2T/25/2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr.por. sa odvolania prokurátora a obžalovaného S. C. z a m i e t a j ú, pretože nie sú dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu v Prievidzi zo dňa 05. mája 2021, sp. zn. 2T/25/2021, bol obžalovaný S. C. uznaný vinným zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 19.12.2020 v čase o 15.20 h. po tom ako sa vrátil domov pod vplyvom alkoholu, rozbil sklenenú výplň vitríny v byte na adrese B. D. XXX/XX, N., kričal na svoju matku, poškodenú S. C., ktorá sa ho bála a preto z bytu ušla, na čo jej volal, aby sa okamžite vrátila späť do bytu, že on nechce robiť zle, čo ona aj urobila a vrátila sa, avšak po jej príchode znovu začal po nej kričať, preto poškodená opäť z bytu ušla preč a obžalovaný jej opäť telefonoval, že ak sa nevráti, tak on sa podreže a ak príde s políciou, tak ju zabije.

Za to bol odsúdený podľa § 189 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. l), písm. n), § 39 ods. 1 Trestného zákona k trestu odňatia slobody v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože v zákonnej lehote proti výroku o treste podal odvolanie jednak prokurátor v neprospech obžalovaného, ale i obžalovaný odvolanie proti výroku o treste vo svoj prospech.

Prokurátor v odôvodnení odvolania vytýkal súdu prvého stupňa, že v prospech obžalovaného nesprávne aplikoval ustanovenie § 39 ods.1 Trestného zákona. V danej trestnej veci nie sú splnené zákonné podmienky na mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, pretože súd pri rozhodovaní o treste nesprávne vyhodnotil osobu obžalovaného a v dôsledku toho uložil obžalovanému nezákonný trest. Vo vzťahu k aplikácii § 39 odsek 1 Trestného zákona je potrebné poukázať predovšetkým na to, že Trestný zákon v citovanom ustanovení síce neviaže postup na konkrétne mimoriadne okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a, ale už z názvu tohto ustanovenia je zrejmé, že sa má jednať skôr o ojedinelý postup súdu a takýto postup preto v žiadnom prípade nemôžu

odôvodniť len bežne sa vyskytujúce skutočnosti. Obžalovaný bol doposiaľ jedenkrát súdne trestaný rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 2T 65/2015, pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmienčným odkladom na skúšobnú dobu 3 roky do 08.07.2018, pričom sa na neho hľadá akoby nebol odsúdený. Zároveň podľa znaleckého posudku č. 14/2021 MUDr. K. K., znalkyne z odvetvia psychiatrie, bol u obvineného zistený abúzus alkoholu bez prejavov závislosti. Hoci sa na toto predchádzajúce odsúdenie obžalovaného vzťahuje právna fikcia, že sa na páchatel'a hľadá akoby nebol odsúdený, neznamená to i zánik skutočnosti, že páchatel' spáchal trestný čin. Preto zákonná fikcia, že sa na páchatel'a hľadá, akoby nebol odsúdený, nebráni súdu, aby pri hodnotení osoby obžalovaného prihliadol na skutočnosť, že obžalovaný v minulosti spáchal trestný čin a z tejto skutočnosti vyvodil príslušný záver, že sa jedná o obžalovaného so sklonnosťou páchať trestnú činnosť a má negatívny, resp. ľahostajný vzťah k spoločenským hodnotám chránených Trestným zákonom. Vzhľadom na uvedené sa obžalovaný nejaví ako bezúhonná osoba, ktorá si zaslúži dobrodenie v podobe mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Navyše ako súd správne skonštatoval v prípade konania obžalovaného sa nejednalo o jednorazové konanie, podľa vyjadrenia poškodenej ju obžalovaný už v minulosti podobným spôsobom, aj keď miernejším, ohrozoval, pričom bola nútená na krátku dobu opustiť spoločnú domácnosť. Pokiaľ súd opiera svoju argumentáciu ohľadne ukladania trestu aj o zdravotný stav obžalovaného súvisiaci s jeho psychikou, tento podľa môjho názoru nevykazuje mimoriadne znaky aj vzhľadom na závery znalkyne z odboru psychiatria, ktorá by nepochybne po vyšetrovaní obžalovaného poukázala na také znaky, ak by boli u obžalovaného prítomné. Osobné pomery, rodinné pomery a zdravotný stav obžalovaného podľa názoru prokurátora aj s ohľadom na uvedené nevykazujú žiadne výnimočné skutočnosti na použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona. Okresný súd v odôvodnení svojho rozsudku neuviedol konkrétne, jasné, zrozumiteľné a logické dôvody, ktoré by odôvodňovali správnosť záveru, že trestný čin, pre ktorý je obžalovaný trestne stíhaný v tomto konaní, by bol skutočne len mimoriadnym excesom, že u obžalovaného bol už predchádzajúcim trestom odňatia slobody úplne naplnený výchovný účel v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona (nadobudnutie trvalého a pevného vnútorného presvedčenia viesť riadny život) a napriek recidíve obžalovaného nie je potrebné za účelom ochrany spoločnosti pred obžalovaným v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona na tohto pôsobiť trestom v rámci zákonnej trestnej sadzby. Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 321 ods. 1 písm. b), e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanému S. C. uloží podľa § 189 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. 1), písm. n) Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Obžalovaný svoje odvolanie odôvodnil prostredníctvom obhajcu, ktorý uviedol, že podľa jeho názoru napadnutým rozsudkom boli porušené ustanovenia Trestného zákona týkajúce sa zásad ukladania trestov a zároveň sa javí uložený nepodmienečný trest odňatia slobody ako trest neprimerane prísny a teda nie spravodlivý. Vytýka súdu, že sa v nedostatočnom rozsahu vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie vo vzťahu k uloženému trestu a jeho výmery. V prípade obžalovaného súd nesprávne zistil jednotlivé poľahčujúce okolnosti, nakoľko obžalovanému by mala svedčiť aj ďalšia poľahčujúca okolnosť a to podľa § 36 písm. c) Trestného zákona, že trestný čin spáchal v spojitosti v negatívnych dôsledkoch svojej choroby. Z vykonaného dokazovania, najmä výsluchu obžalovaného, vyjadrení poškodenej a odborného posudku o invalidite je podľa názoru obhajoby zrejmé, že obžalovaný v čase spáchania skutku trpel bolesťami hlavy a to pre svoj zhoršený zdravotný stav (tento stav bol objektivizovaný práve v odbornom posudku o invalidite zo dňa 01.06.2017), v dôsledku ktorého reagoval podráždeným a agresívnym spôsobom na poškodenú, pričom tento jeho stav mal priamy súvis so skutkom vydierania. Pokiaľ ide o zvyšné dve poľahčujúce okolnosti, tieto boli súdom obžalovanému podľa názoru obhajoby priznané a to správne. Priznaním poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. c) Trestného zákona by došlo aj k zmene pomeru medzi poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami u obžalovaného a to zo prvostupňovým súdom určeného pomeru 2:0 na pomer 3:0, čo je pomer výrazne v prospech poľahčujúcich okolností.

Ďalej namietal, že súd síce správne ustálil, že v danej trestnej veci je potrebné použiť ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zákona, avšak nedostatočne posúdil jednotlivé okolnosti prípadu, ako i samotné pomery obžalovaného a v tomto kontexte sa teda nedostatočne zaoberal prípadnou možnosťou uloženia podmienčného trestu odňatia slobody s probačným dohľadom u obžalovaného za situácie, keď je zrejmé, že práve nepriaznivý zdravotný stav obžalovaného sa výraznou mierou podieľal na spáchaní

trestnej činnosti. V prípade obžalovaného ide osobu, na ktorú sa hľadí, ako by nebola odsúdená a preto podľa názoru obhajoby je pri ukladaní trestu a jeho výmery potrebné dôsledne skúmať, za akých podmienok došlo k spáchaniu skutku a čo viedlo páchatela k spáchaniu skutku. Obžalovaný sa počas trestného konania viac krát ospravedlnil poškodenej za svoje nevhodné správanie, na hlavnom pojednávaní slovom deklaroval, že už nič podobné sa nebude opakovať, prejavil súhlas s tým, že je ochotný v prípade potreby sa podrobiť povinnosti spočívajúcej v účasti na sociálnom výcviku alebo inom podobnom programe. Obhajca poukázal na vyjadrenie samotnej poškodenej vyplývajúce z jej čestného prehlásenia zo dňa 30.04.2021, ktoré bolo vykonané na hlavnom pojednávaní jeho prečítaním, kde poškodená bližšie vysvetľuje, za akých okolností bol skutok spáchaný a zároveň uvádza aj iné dôvody, pre ktoré navrhuje, aby jej synovi nebol ukladaný nepodmienečný trest odňatia slobody. Poškodená okrem iného uviedla, že „Nechcem zľahčovať synove správanie, ale ako poškodená som tohto názoru, že trest a väzenie, ktoré mu hrozia, nie sú adekvátne tomu, čo syn urobil a prípadný nepodmienečný trest by som vnímala ako nespravodlivý. Syn konal v dôsledku rozrušenia a podráždenosti v stave, ktorý bol podstatným spôsobom vyvolaný bolesťami hlavy, ktoré sa u syna príležitostne objavujú v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu, pričom tieto sú zobjektívizované lekáorskými správami napr. v odbornom posudku o invalidite z roku 2017. Poškodená ďalej uviedla, že „Syn je invalidný dôchodca, poberá invalidný dôchodok, príležitostne si privyrábal na brigádach, keďže sme žili spolu, riadne mi prispieval na chod našej domácnosti, doma mi pomáhal a keď som bola chorá, tak sa o mňa staral. Myslím si, že synova povaha je výrazne poznačená skutočnosťou, že keď bol ešte maličký, tak jeho otec sa obesil a syn svojho otca na vlastné oči obeseného videl. Syn sa mi viackrát a to opätovne ospravedlnil za svoje správanie a ja ako jeho matka som toto ospravedlnenie akceptovala a som presvedčená, že jeho správanie, z ktorého je obvinený sa už viac nebude opakovať. Na synovi vidieť, že to, ako sa ku mne v predmetný deň správal a ako konal, tak že ho to úprimne mrzí. Ako poškodená nežiadam žiadnu náhradu škody, pre mňa bude najväčšou náhradou to, že syn mi príde domov zdravý, nakoľko denne počúvam správy, že vo väzbe sa vyskytujú prípady covidu a samovrážd a ja sa o syna jednoducho bojím.“ Je zrejmé, že najmä u poškodených, ktorí sú vo vzťahu k páchatelovi blízkymi osobami sa s odstupom času možno často stretnúť so zľahčovaním alebo bagatelizovaním trestnej činnosti obžalovaného, avšak je potrebné zároveň uviesť, že len matka najlepšie pozná svoje dieťa a pokiaľ tá dôveruje svojmu synovi, že tento je schopný riadne sa správať a neobáva sa toho, že v prípade prepustenia by tento opätovne na nej páchal trestnú činnosť, nie je dôvod jej neveriť. Vyjadrenie súdu v časti, prečo obžalovanému nebolo možné uložiť podmienečný trest odňatia slobody, že v prípade obžalovaného sa nejednalo o jednorazové konanie, nakoľko poškodenú už v minulosti podobným spôsobom, aj keď miernejším, ohrozoval, považujeme za málo preukazné, nie je podporené prípadne inými vykonanými dôkazmi. Navyše obhajca poukázal i na pozitívne hodnotenie obžalovaného z výkonu väzby, čo je dokladom pozitívneho prístupu obžalovaného k svojej prevýchove. Obžalovanému teda v rámci generálnej ako i individuálnej prevencie nie je potrebné ukladať nepodmienečný trest odňatia slobody, stále existuje šanca na jeho nápravu pri správnom nastavení kontrolných mechanizmov v rámci probačného dohľadu a to aj pri prípadne dlhšie nastavenej skúšobnej dobe. Vzhľadom na vyššie uvedené obhajca obvineného navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b), d), e) Trestného poriadku v časti výroku o treste zrušil a sám vo veci v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol a to tak, že za použitia ustanovenia § 51 ods. 1 Trestného zákona uloží obžalovanému podmienečný trest odňatia slobody s probačným dohľadom za súčasného uloženia primeraných obmedzení alebo povinností, ktoré necháva na zvážení súdu. Naopak odvolanie prokurátora podané v neprospech obžalovaného žiadal ako nedôvodné zamietnuť.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prokurátorka krajskej prokuratúry uviedla, že sa pridrižiava písomne podaného odvolania okresného prokurátora, pričom navrhuje tomuto odvolaniu vyhovieť s tým, aby odvolací súd rozhodol spôsobom uvedeným v písomnom odôvodnení odvolania a zároveň navrhla odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Obhajca obžalovaného, ako aj obžalovaný zhodne navrhli odvolaciemu súdu po zrušení výroku o treste uložiť trest odňatia slobody s jeho podmienečným odkladom. Alternatívne, ak by súd dospel k záveru, že nie je možný podmienečný odklad výkonu trestu, navrhli uložiť miernejší trest odňatia slobody. Súčasne navrhli odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu

predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd ako súd odvolací zistil, že pokiaľ ide o výrok o vine, súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, keď po tom, čo podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal na hlavnom pojednávaní vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. o vine, uznal obžalovaného S. C. za vinného zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, pretože tento svojím konaním popísaným v skutkovej vete naplnil všetky zákonné znaky citovaného trestného činu, čomu nasvedčujú dôkazy zadovážené v prípravnom konaní. Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o vine ani v postupe súdu predchádzajúcom týmto výrokom nezistil chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania, preskúmal z podnetu podaných odvolaní v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. len výrok o uloženom treste a dospel k záveru, že odvolania okresného prokurátora a obžalovaného nie sú dôvodné.

Okresný súd pri ukladaní trestu správne prihliadol na všetky dôležité skutočnosti a zásady, najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti nápravy, ale i generálnu a individuálnu prevenciu. Všetky okolnosti prípadu, na ktoré poukazuje prokurátor vo svojom odvolaní smerujúcom proti výroku o treste, tieto okresný súd zohľadnil, čo napokon vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku. Rovnako pokiaľ ide o prokurátorom vytýkané použitie mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona pri ukladaní trestu, krajský súd uvádza, že sa stotožnil s vysloveným záverom okresného súdu, že v prejednávanom prípade uloženie trestu obžalovanému pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu odôvodňujú jednak okolnosti týkajúce sa osoby obžalovaného a to jeho zdravotný stav a invalidita, na ktoré poukázal podrobnejšie už súd prvého stupňa, ale aj zistené poľahčujúce okolnosti, bez identifikácie priťažujúcich okolností, zohľadniac tiež postoj obžalovaného v podobe priznania sa k činu už v prípravnom konaní a jeho úprimné oľutovanie, čo napokon potvrdil i vyhlásením o vine pred súdom. Takéto úplné priznanie sa obžalovaného k trestnej činnosti, jeho úprimné oľutovanie, pomoc orgánom činným v trestnom konaní pri dokumentovaní trestnej činnosti, pomoc súdu vo forme priznania viny a tak zmiernenia rozsahu dokazovania, sú v súhrne takými okolnosťami prípadu, ktoré v prejednávanom prípade odôvodňujú zhovievavejší prístup súdu pri ukladaní trestu a možno ich zaradiť pod ustanovenie § 39 ods. 1 Trestného zákona. Nie bez významu je napokon i obhajobou citované vyjadrenie poškodenej - matky obžalovaného. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd nestotožnil s názorom prokurátora, že neboli splnené podmienky predpokladané zákonom na použitie citovaného ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zákona a uloženie trestu pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu.

Na druhej strane odvolací súd rovnako ako aj okresný súd už nevzhladol dôvod na prípadné ďalšie zmiernenie trestu a už vôbec nie pre uloženie trestu s jeho podmieneným odkladom, hoc i s určením probačného dohľadu nad obžalovaným. V tej súvislosti v neprospech obžalovaného je potrebné hodnotiť jednak závažnosť spáchaného trestného činu, ale i zistenie, že obžalovaný už bol v minulosti súdne trestaný a hoci sa na neho hľadá akoby nebol odsúdený, možno konštatovať, že má sklony k protiprávnemu konaniu. Súčasne je tiež nutné zohľadniť, že ako vyplynulo z výpovede poškodenej, tento sa už v minulosti voči nej správal agresívne. Nemožno sa tiež stotožniť s názorom obhajoby, že mala byť obžalovanému priznaná ďalšia poľahčujúca okolnosť a to podľa § 36 písm. c) Trestného zákona, že trestný čin spáchal v spojitosti v negatívnych dôsledkami svojej choroby. Jednak je nutné uviesť, že nepochybne samotná bolesť hlavy, ktorá sa u neho príležitostne objavuje v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu, nemôže ospravedlniť konanie obžalovaného, ktorého agresivita vyplýva hlavne z požitia alkoholu, tak ako tomu bolo v prejednávanom prípade.

Vzhľadom na vyššie uvedené potom odvolací súd po zhodnotení všetkých rozhodujúcich skutočností dospel k záveru, že trest odňatia slobody uložený okresným súdom podľa § 189 ods. 2, § 38 ods. 3, § 36 písm. l), písm. n), § 39 ods. 1 Trestného zákona v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, je trestom zákonným a primeraným a aj podľa presvedčenia odvolacieho súdu bude ním splnený jeho účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zákona.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti odôvodňujúce z podnetu odvolaní obžalovaného a prokurátora zrušenie alebo zmenu napadnutého výroku o treste, pričom s

podrobnejším odôvodnením v tomto smere odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Z týchto dôvodov odvolania obžalovaného S. C. a prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietol. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (3:0).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.